

JEL: D20, D23, D24, E20

DOI: 10.62911/ete.2024.02.01.04

Peculiarities of management of the main areas of strategic partnership of industrial enterprises in modern realities

Citation:

Andrushchenko, H., Chuprynov, Y., Podkopaev, O., Petrishyna, T., & Hryhorieva, V. (2024). Peculiarities of management of the main areas of strategic partnership of industrial enterprises in modern realities. Scientific and practical journal "Economics and technical engineering". Vol. 2 No. 1 (2024), 46–54. <https://doi.org/10.62911/ete.2024.02.01.04>

Hanna Andrushchenko

Prof. DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine
e-mail: andrushchenko_gi@duet.edu.ua

 ORCID iD: 0000-0002-7778-5622

Yevhen Chuprynov

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: chuprynov_yv@duet.edu.ua

 ORCID iD: 0000-0001-8605-3434

Oleh Podkopaev

Postgr., State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: podkopaev@kneu.dp.ua

 ORCID iD: 0009-0000-8104-1549

Tetyana Petrishyna

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: petrishyna_to@duet.edu.ua

 ORCID iD: 0000-0002-7772-5793

Viktoriya Hryhorieva

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: kr_filial@ukr.net

 ORCID iD: 0000-0002-1397-0546

Received: 12/03/2024

Accepted: 08/04/2024

Abstract. The article examines the main areas of activity of industrial enterprises and the possibilities of their cooperation and association with higher educational institutions and the state in the case when they have common interests and development strategies. The role of strategic partnership as a result of these partnership relations is determined. The need for the development of domestic enterprises through the development of the economy of sustainable development in Ukraine is determined due to several prerequisites, among which, thanks to strategic partnership, the need for balanced development of the regions of Ukraine, the elimination of disparities in the standard of living and economic potential between them is satisfied. The necessity of ensuring sustainable development in the conditions of global environmental challenges and limited resources in order to take into account the needs of future generations is substantiated. The main aspects of increasing the competitiveness of domestic enterprises on the market have been studied, as consumers are becoming more aware and prefer products and services that meet the principles of sustainable development. The advantages of the development of enterprises through the establishment of strategic partnerships with higher educational institutions and the state, the main of which are access to the latest technologies and scientific achievements, have been established: as a way to improve their products and production processes; professional development of employees through various education and training programs; support from the state, its stimulation for the introduction of environmentally friendly technologies and practices. Organizational measures in the field of strategic partnership to improve the activities of enterprises are recommended, such as the creation by the state of a favorable environment for business, development of the regulatory and infrastructural base, creation of favorable conditions for entrepreneurship; activation of investments in higher education and scientific research in order to create an innovative environment and increase competitiveness; expansion and support of small and medium-sized enterprises by state programs to support small and medium-sized enterprises to ensure a more even distribution of financial resources between regions.

Keywords: enterprise, university, state, strategy, partnership, cooperation, association, sustainable development, strategic partnership

JEL: D20, D23, D24, E20

Peculiarities of management of the main areas of strategic partnership of industrial enterprises in modern realities

Hanna Andrushchenko

Prof. DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: andrushchenko_gi@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0002-7778-5622

Yevhen Chuprynov

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: chuprynov_yv@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0001-8605-3434

Oleh Podkopaev

Postgr., State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: podkopaiev@kneu.dp.ua

 ORCID ID: 0009-0000-8104-1549

Tetyana Petrishyna

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: petrishina_to@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0002-7772-5793

Viktoriya Hryhorieva

Assoc. Prof., PhD, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: kr_filial@ukr.net

 ORCID ID: 0000-0002-1397-0546

Abstract. The article examines the main areas of activity of industrial enterprises and the possibilities of their cooperation and association with higher educational institutions and the state in the case when they have common interests and development strategies. The role of strategic partnership as a result of these partnership relations is determined. The need for the development of domestic enterprises through the development of the economy of sustainable development in Ukraine is determined due to several prerequisites, among which, thanks to strategic partnership, the need for balanced development of the regions of Ukraine, the elimination of disparities in the standard of living and economic potential between them is satisfied. The necessity of ensuring sustainable development in the conditions of global environmental challenges and limited resources in order to take into account the needs of future generations is substantiated. The main aspects of increasing the competitiveness of domestic enterprises on the market have been studied, as consumers are becoming more aware and prefer products and services that meet the principles of sustainable development. The advantages of the development of enterprises through the establishment of strategic partnerships with higher educational institutions and the state, the main of which are access to the latest technologies and scientific achievements, have been established: as a way to improve their products and production processes; professional development of employees through various education and training programs; support from the state, its stimulation for the introduction of environmentally friendly technologies and practices. Organizational measures in the field of strategic partnership to improve the activities of enterprises are recommended, such as the creation by the state of a favorable environment for business, development of the regulatory and infrastructural base, creation of favorable conditions for entrepreneurship; activation of investments in higher education and scientific research in order to create an innovative environment and increase competitiveness; expansion and support of small and

medium-sized enterprises by state programs to support small and medium-sized enterprises to ensure a more even distribution of financial resources between regions.

Keywords: enterprise, university, state, strategy, partnership, cooperation, association, sustainable development, strategic partnership

Особливості управління основними напрямками стратегічного партнерства промислових підприємств в сучасних реаліях

Ганна Андрущенко

професор, д.с.н., Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: andrushchenko_gi@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0002-7778-5622

Євген Чупринов

доцент, к.е.н., Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: chuprynov_yv@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0001-8605-3434

Олег Подкопаєв

аспірант, Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: podkopaiev@kneu.dp.ua

 ORCID ID: 0009-0000-8104-1549

Тетяна Петрішина

доцент, к. е. н., Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: petrishina_to@duet.edu.ua

 ORCID ID: 0000-0002-7772-5793

Вікторія Григор'єва

доцент, к. т. н., Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: kr_filial@ukr.net

 ORCID ID: 0000-0002-1397-0546

Анотація. У статті досліджено основні напрями діяльності промислових підприємств та можливості їх кооперації та об'єднання з вищими навчальними закладами та державою у випадку, коли вони мають спільні інтереси та стратегії розвитку. Визначено роль стратегічного партнерства як результату цих партнерських відносин. Визначено необхідність розвитку вітчизняних підприємств шляхом розбудови економіки сталого розвитку в Україні завдяки кільком передумовам, серед яких завдяки стратегічному партнерству задовольняється потреба у збалансованому розвитку регіонів України, ліквідація диспропорцій у рівні життя та економічному потенціалі між ними. Обґрунтовано необхідність забезпечення сталого розвитку в умовах глобальних екологічних викликів і ресурсної обмеженості задля врахування потреб майбутніх поколінь. Вивчено основні аспекти підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на ринку, оскільки споживачі стають все більш усвідомленими і віддають перевагу продукції та послугам, які відповідають принципам сталого розвитку. Встановлено переваги від розвитку підприємств шляхом установа стратегічних партнерств з вищими навчальними закладами і державою, головними з яких є доступ до новітніх технологій та наукових досягнень: як спосіб покращення їхньої продукції та процесів виробництва; підвищення кваліфікації працівників через різноманітні програми навчання та підготовки; підтримка з боку держави, її стимулювання для впровадження екологічно чистих технологій та практик. Рекомендовано організаційні заходи у сфері стратегічного партнерства для вдосконалення діяльності підприємств, такі як створення державою сприятливого

середовища для бізнесу, розвиток регуляторної та інфраструктурної бази, створення сприятливих умов для підприємництва; активізація інвестицій у вищу освіту та наукові дослідження задля створення інноваційного середовища та підвищення конкурентоспроможності; розширення та підтримка малих та середніх підприємств державними програмами підтримки малих та середніх підприємств для забезпечення більш рівномірного розподілу фінансових ресурсів між регіонами.

Ключові слова: підприємство, університет, держава, стратегія, партнерство, кооперація, об'єднання, сталий розвиток, стратегічне партнерство.

Вступ (Introduction)

Реалії сьогодення свідчать про невідповідність освітніх програм потребам ринку праці, через що багато випускників вищих навчальних закладів залишаються поза увагою роботодавців, або навіть, приступивши до своїх службових обов'язків, не мають розуміння змісту конкретного виробничого процесу на підприємстві, бо з цим не зіштовхувались ані у теорії, ані на практиці під час навчання. У зв'язку з цим, саме ефективне налагодження стратегічного партнерства між суб'єктами господарювання та вищими навчальними закладами за підтримки держави може стати способом вирішення цієї проблеми. Отже, тема статті є актуальною в контексті сучасного економічного розвитку України та необхідності для цього зростання кількості перспективних висококваліфікованих молодих фахівців.

Тож, головною метою статті є дослідження механізму стратегічного партнерства між вітчизняними суб'єктами господарювання, державою та вищими навчальними закладами з урахуванням особливостей економічного розвитку окремих регіонів України. Для досягнення цієї мети важливо виявити передумови появи та запропонувати організаційні заходи вдосконалення стратегічних партнерств підприємств; обґрунтувати доцільність, визначити переваги від створення цього «стратегічного партнерського трикутника».

Матеріали та методи (Materials and Methods)

У процесі вивчення стратегічного партнерства між суб'єктами господарювання, державою та вищими навчальними закладами нами було використано такі загальнонаукові методи, як: аналіз та синтез, дедукція та індукція, систематизація, узагальнення, хронологічний, порівняльний.

Результати (Results)

Конкурентоспроможність будь-якої держави на світовому ринку та якість життя її населення безпосередньо залежать від рівня професійної підготовки кадрів. Одним із сучасних світових трендів є низький рівень готовності студентів до роботи в реальному бізнесі та мотивації до загальноосвітнього та професійного розвитку, їх незнання сукупності якостей, які цінують роботодавці. Молоді люди часто переоцінюють важливість креативності й лідерських якостей, однак недооцінюють власну адаптивність та командні навички (Mykolaichuk, 2021).

Суттєвою проблемою більшості випускників вищих навчальних закладів є невідповідність освітніх програм потребам ринку праці, що спричиняє відірваність їх знань від практики. Тому в якості виходу із такої ситуації є доцільним впровадження дуальної освіти (Hryshyna, 2023), що передбачає поєднання навчання студентів з навчанням на робочих місцях та базується на відносинах стратегічного партнерства між підприємствами, вищими навчальними закладами.

Детальний аналіз існуючих освітніх програм та співвідношення їх змісту із запитамі роботодавців показав певну невідповідність освітніх програм потребам ринку праці, що проявляється у таких важливих аспектах:

1. Застарілі навчальні плани:

- програми не оновлюються вчасно, не враховуючи динамічні зміни на ринку праці;
- випускники володіють знаннями та навичками, які не відповідають актуальним потребам роботодавців;
- недостатня увага приділяється розвитку м'яких навичок (soft skills), таких як критичне мислення, комунікація, командна робота, креативність (*Guerrero, 2019*).

2. Нестача практичного досвіду:

- навчання базується на теоретичних знаннях з мінімальною практичною підготовкою;
- недосконала система стажування та практики;
- випускники не мають необхідних практичних навичок для виконання роботи.

3. Недосконала система профорієнтації:

- відсутність ефективного системи профорієнтації у школах та університетах;
- студенти не мають чіткого розуміння своїх інтересів та здібностей;
- неправильний вибір професії призводить до незадоволеності роботою та низької продуктивності.

4. Незбалансованість між кількістю випускників та потребами ринку:

- перевипуск фахівців у деяких галузях при нестачі кадрів в інших;
- недосконала система прогнозування потреб ринку праці;
- Випускники не можуть знайти роботу за спеціальністю.

5. Низький рівень співпраці між закладами освіти та роботодавцями:

- недостатня комунікація та співпраця між освітніми закладами та підприємствами;
- роботодавці не беруть участі у розробці освітніх програм;
- випускники не відповідають потребам та очікуванням роботодавців.

Усі вищенаведені аспекти невідповідності освітніх програм потребам ринку праці спричиняють до таких негативних наслідків у державі, як:

- високий рівень безробіття серед молоді;
- низька конкурентоспроможність української економіки;
- відтік кваліфікованих кадрів за кордон.

У зв'язку з цим, вважаємо, що головним способом вирішення проблеми невідповідності освітніх програм потребам ринку праці може стати стратегічне партнерство між суб'єктами господарювання, вищими навчальними закладами та державою. Це означає, що лише дуальної освіти недостатньо, принципово важливим вважаємо утворення саме «стратегічного партнерського трикутника», що передбачає участь третього учасника у цих відносинах - держави.

Сутність стратегічного партнерства вбачаємо у довгостроковій співпраці між підприємствами, державою та закладами вищої освіти; об'єднанні зусиль та ресурсів для досягнення спільних цілей; а головне - створення синергетичного ефекту, який дає більше, ніж сума зусиль кожного учасника.

Отже, головною метою стратегічного партнерства є підготовка кваліфікованих кадрів, які відповідають потребам ринку праці. Крім того, це створення можливості для розробки інноваційних продуктів та послуг та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств та економіки України в цілому.

Серед основних форм стратегічного партнерства між підприємствами, державою та закладами вищої освіти варто виділити:

1. Спільні дослідницькі проекти.
2. Стажування та практика студентів на підприємствах.
3. Розробка та впровадження нових освітніх програм.
4. Створення спільних кафедр та лабораторій.
5. Фінансова підтримка з боку підприємств.

Інтеграція дуальних систем освіти в сучасні ринки праці все більше визнається як засіб підвищення продуктивності праці та подолання розриву між теоретичними знаннями та практичними навичками. Подвійна освіта поєднує академічне навчання з практичним

досвідом, часто через учнівство або стажування, щоб підготувати студентів до вимог сучасної робочої сили.

Дослідження науковців у цьому напрямі свідчать, що подвійні програми учнівства, які включають більше днів навчання на місцях, дають учасникам короткострокові переваги на ринку праці. Учні систем подвійної освіти повідомляють про високу задоволеність такими аспектами, як відносини з викладачами та безпечне робоче середовище, а експерти відзначають перевагу дуальної освіти у розвитку спеціальних компетенцій (Zhang, 2023).

Дуальна освіта є ефективною у вирішенні дисбалансу трудових ресурсів у різних секторах економіки, покращенні показників зайнятості та підвищенні рівня життя населення (Neyt, 2020). Тож, дуальна система освіти пов'язана з підвищенням рівня працевлаштування випускників і розглядається як фактор модернізації партнерства між навчальними закладами та роботодавцями (Grabowska, 2023). Дуальне навчання відповідає потребам ринку, поєднуючи академічні заняття з професійною роботою, що веде до розвитку підприємницького ставлення та професійних компетенцій у студентів (Synchak, 2020).

Ринок праці служить платформою для отримання навичок і знань, а подвійна освіта сприяє професійній мобільності та потенційно зменшує професійну дискримінацію (Anisimova, 2019).

Далі з'ясуємо, яким чином підприємства отримують доступ до кваліфікованих робітників завдяки такому стратегічному партнерству.

Серед головних способів доступу суб'єктів господарювання до кваліфікованих робітників через стратегічне партнерство, які, в свою чергу, передбачають низку ефективних дій усіх учасників, слід виділити наступні:

1. Співпраця з закладами освіти:

- Розробка освітніх програм: підприємства можуть співпрацювати з закладами освіти, щоб розробити освітні програми, які відповідають їхнім потребам. Це можуть бути спільні курси, стажування та практичні програми.

- Участь у навчальному процесі: підприємства можуть брати участь у навчальному процесі, надаючи експертів для читання лекцій, проведення майстер-класів та оцінювання знань студентів.

- Фінансова підтримка: підприємства можуть надавати фінансову підтримку закладам освіти для модернізації матеріально-технічної бази, стипендій для студентів та розвитку інноваційних програм (Kravchenko, 2023).

2. Створення спільних кафедр та лабораторій:

- Спільні кафедри: створення спільних кафедр з підприємствами дозволяє закладам освіти готувати фахівців з необхідними знаннями та навичками.

- Спільні лабораторії: створення спільних лабораторій дає можливість студентам отримувати практичний досвід роботи з новітнім обладнанням та технологіями.

3. Проведення конкурсів та олімпіад:

- Проведення конкурсів та олімпіад: проведення конкурсів та олімпіад дозволяє підприємствам знайти талановитих студентів та запропонувати їм роботу.

- Надання грантів: надання грантів студентам для проведення досліджень або розробки інноваційних проєктів.

4. Співпраця з кадровими агенціями:

співпраця з кадровими агенціями, які спеціалізуються на підборі персоналу для певних галузей, може допомогти підприємствам знайти кваліфікованих робітників.

5. Розвиток бренду роботодавця: підприємства, які мають сильний бренд роботодавця, є більш привабливими для кваліфікованих кадрів.

При цьому всіляка підтримка держави (як регулятивного, організаційного, так і фінансового характеру) цих відносин значно підвищить ефективність такого стратегічного партнерства.

Акцентуємо увагу на перевагах для суб'єктів господарювання та державних органів доступу до кваліфікованих робітників:

- підвищення продуктивності праці (кваліфіковані робітники більш продуктивні, що може призвести до збільшення прибутку підприємства і доходу держави у вигляді податків відповідно);
- підвищення конкурентоспроможності (підприємства, які мають доступ до кваліфікованих робітників, є більш конкурентоспроможними на ринку;
- зниження витрат (завдяки автоматизації та оптимізації процесів підприємства можуть знизити витрати);
- інновації (кваліфіковані робітники можуть генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні продукти та послуги).

На сьогодні можна вже навести декілька успішних прикладів стратегічного партнерства в Україні, зокрема, це постійна співпраця ІТ-компаній з українськими університетами, проєкт «Дуальна освіта», створення кластерів та інноваційних центрів.

Щодо Кривого Рогу, то варто навести яскравий успішний приклад стратегічного партнерства - проєкт «Нова Фабрика» між публічним акціонерним товариством «АрселорМіттал Кривий Ріг» та Державним університетом економіки і технологій (партнер проєкту, який відповідає за розробку та реалізацію освітньої програми).

Мета проєкту: підготовка кваліфікованих кадрів для нового сучасного виробництва – фабрики огрудкування, яка будується «АрселорМіттал Кривий Ріг»; забезпечення підприємства компетентними та мотивованими працівниками з необхідними знаннями, навичками та досвідом.

Характеристики освітньої програми:

- Тривалість: 2 роки.
- Формат: дуальна освіта, що поєднує теоретичне навчання в університеті та практичне навчання на підприємстві.
- Спеціальності: «Галузеве машинобудування та прикладна механіка; «Металургія»; «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», «Гірництво».

Переваги для учасників:

- безкоштовне навчання: «АрселорМіттал Кривий Ріг» оплачує навчання студентів за програмою "Нова Фабрика";
- сучасне обладнання: практичне навчання буде проходити на новітньому обладнанні, яке використовується на фабриці огрудкування;
- гарантоване працевлаштування: після закінчення навчання випускники програми «Нова Фабрика» гарантовано отримують роботу на підприємствах «АрселорМіттал Кривий Ріг».
- стипендія: студенти програми отримують стипендію від «АрселорМіттал Кривий Ріг».

Для участі в цьому проєкті бажаним необхідно зареєструватися (заповнити онлайн-форму на сайті «АрселорМіттал Кривий Ріг» або в приймальній комісії Державного університету економіки і технологій), а потім пройти конкурсний відбір (конкурс включає тестування з математики та української мови, а також співбесіду).

Отже, матеріалом цієї статті хочемо підкреслити переваги стратегічного партнерства саме у контексті формування не просто дуальної освіти, а створення «стратегічного партнерського трикутника» за участю держави, в якому всі учасники отримають свої вигоди. Так, для підприємств – це доступ до кваліфікованих кадрів; розробка інноваційних продуктів та послуг, підвищення конкурентоспроможності. Для держави: зниження безробіття; розвиток економіки; підвищення престижу освіти. Для закладів вищої освіти: модернізація навчальних програм; покращення матеріально-технічної бази; підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку.

Акцент на участі держави у системі дуальної освіти, яку поступово впроваджують на Україні, створення своєрідного «стратегічного партнерського трикутника» зумовлений тими гальмуючими викликами на шляху до розвитку стратегічного партнерства, що

спостерігаються в сучасних ринкових умовах. Серед них: недосконалість законодавства; бюрократія; недостатня фінансова підтримка; низька мотивація учасників партнерства.

Подолання вказаних викликів вбачаємо у впровадженні наступних головних шляхів розвитку стратегічного партнерства в Україні:

- вдосконалення законодавства (створення сприятливих умов для розвитку партнерства; забезпечення прозорості та підзвітності);
- підвищення мотивації учасників (розробка стимулів для участі у партнерстві; інформування про переваги та успішні приклади);
- розвиток інфраструктури (створення платформ для співпраці, організація спільних заходів);
- підвищення кваліфікації (навчання та тренінги для учасників партнерства);
- оновлення навчальних планів та програм з урахуванням потреб ринку праці;
- посилення практичної спрямованості освіти;
- розвиток системи профорієнтації;
- удосконалення системи прогнозування потреб ринку праці;
- посилення співпраці між закладами освіти та роботодавцями за участю держави.

Висновки (Conclusions)

Стратегічне партнерство між підприємством, державою і закладами вищої освіти є важливим фактором розвитку економіки та освіти України. Необхідно створити сприятливі умови для розвитку такого партнерства. Успішна реалізація стратегічного партнерства дозволить Україні стати конкурентоспроможною на світовому ринку.

Стратегічне партнерство між підприємствами, державою та закладами вищої освіти є ефективним способом вирішення проблеми невідповідності освітніх програм потребам ринку праці. Завдяки спільним зусиллям можна підготувати кваліфікованих кадрів, які відповідають потребам економіки, та стимулювати розвиток України.

Стратегічне партнерство між підприємствами, державою та закладами вищої освіти є ефективним способом отримати доступ до кваліфікованих робітників. Завдяки такому партнерству підприємства можуть підвищити свою конкурентоспроможність, збільшити прибуток та стимулювати розвиток економіки.

Впровадження дуальної освіти може сприяти інтеграції молоді на ринок праці, зниженню рівня безробіття, забезпеченню підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Фінансова диверсифікація в дуальній освіті має вирішальне значення для покращення якості підготовки випускників і узгодження освітніх програм з графіками та потребами роботодавця.

Системи подвійної освіти пропонують надійне рішення для модернізації продуктивності праці, надаючи студентам поєднання теоретичних знань і практичного досвіду. Такий освітній підхід не тільки задовольняє студентів і роботодавців, але й вирішує ширші економічні проблеми, такі як безробіття та дисбаланс кваліфікації в різних секторах. Успіх дуальної освіти у формуванні компетентної та адаптивної робочої сили очевидний у різних галузях промисловості та країнах, що робить її цінною моделлю для освітнього та економічного розвитку.

Невідповідність освітніх програм потребам ринку праці – це серйозна проблема, яка потребує комплексного вирішення. Спільними зусиллями держави, закладів освіти та роботодавців можна привести освітню систему України у відповідність до сучасних викликів та потреб економіки. Тож, лише дуальної освіти недостатньо, принципово важливим вважаємо утворення саме «стратегічного партнерського трикутника», що передбачає участь третього учасника у цих відносинах - держави.

Конфлікт інтересів (Conflicts of interest)

Конфлікт інтересів відсутній.

Фінансування (Funding)

Це дослідження не отримало зовнішнього фінансування.

Внесок авторів (Authors contribution)

Концептуалізація, А.Г.; формальний аналіз, Ч.Є.; методологія, П.Т. та Г.В.; візуалізація П.О.; оригінальна чернетка – А.Г. та Ч.Є.; перегляд і редагування – Г.В. та П.О.

Усі автори прочитали та погодились з опублікованою версією рукопису.

Література (References)

- Anisimova, N., Maidanevich, P., & Belik, V. (2019). Dual education as a direction of staffing for agrarian and industrial complex. Selected Papers (part of ITEMA conference collection). <https://doi.org/10.31410/itema.s.p.2019.23>.
- Grabowska, J. (2023). Dual studies as a response for the needs of the contemporary market. Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series. <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2022.166.19>.
- Guerrero, M., Herrera, F., & Urbano, D. (2019). Strategic knowledge management within subsidised entrepreneurial university-industry partnerships. Management Decision. <https://doi.org/10.1108/md-10-2018-1126>.
- Hryshyna, N. (2023). Dual form of education is the basis of the integration of students into the modern labor market. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-3-17>.
- Kravchenko, O., Shpynta, H., Nikolaienko, O., Dovbenko, S., & Diachok, O. (2023). Dual Education Models in Modern Educational Institutions. *Journal of Technical Education and Training*. <https://doi.org/10.30880/jtet.2023.15.03.023>.
- Mykolaichuk, I., & Khmurova, V. (2021). Dual education in partnership modernization with employers. *Herald of Kyiv National University of Trade and Economics*. (139)10. <https://doi.org/10.31617/visnik.knute>.
- Neyt, B., Verhaest, D., & Baert, S. (2020). The Impact of Dual Apprenticeship Programs on Early Labour Market Outcomes: A Dynamic Approach. *Labor: Human Capital eJournal*. <https://doi.org/10.1016/J.ECONEDUREV.2020.102022>.
- Synchak, V., & Hrehova, O. (2020). Financial Aspects of the Dual Form of Education. *University Scientific Notes*. <https://doi.org/10.37491/unz.74.9>.
- Zhang, X. (2023). Exploration of the Practice of School-Enterprise Collaborative Nurturing Dual Creation Linkage Teaching Mode. *Contemporary Education and Teaching Research*. <https://doi.org/10.61360/bonicetr232014280804>.